

Dosarul nr. 2r-185/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: N.Arabadji)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: V. Sîrbu, V. Mihaila, A. Minciuna)

DECIZIE

10 aprilie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Valeriu Doagă
Mariana Pitic
Tamara Chișca-Doneva

examinând recursul declarat de către Sergiu Perdeleanu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Procurorul General al Republicii Moldova, în interesele statului, în persoana Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova împotriva lui Sergiu Perdeleanu cu privire la încasarea sumei în ordine de regres,

împotriva încheierii din 31 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituită cererea de apel depusă de către Sergiu Perdeleanu, ca fiind depusă tardiv,

c o n s t a t ă:

La 7 aprilie 2015, Procurorul General al Republicii Moldova, în interesele statului, în persoana Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Sergiu Perdeleanu, prin care a solicitat încasarea sumei în ordine de regres, în mărime de 24 000 de lei. (f.d. 3-5)

Prin hotărârea din 3 august 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de Procurorul General al Republicii Moldova, în interesele statului, în persoana Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova.

S-a încasat de la Sergiu Perdeleanu în beneficiul Statului, suma de 24 000 de lei, cu titlu de prejudiciu material și suma de 720 de lei, cu titlu de taxă de stat. (f.d.120)

La 7 septembrie 2018, Sergiu Perdeleanu a declarat apel împotriva hotărârii din 3 august 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani. (f.d. 126)

Prin încheierea din 31 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost restituită cererea de apel depusă de către Sergiu Perdeleanu, în temeiul art. 369 alin. (1) lit. b) Cod de procedură civilă. (f.d. 130-131)

La 30 ianuarie 2019, Sergiu Perdeleanu a declarat recurs împotriva încheierii din 31 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu încheierea emisă.

A menționat că a luat cunoștință cu dispozitivul hotărârii primei instanțe la 23 august 2018.

Astfel, indicând în cererea de apel admiterea apelului, se prezumă că solicită și repunerea în termen a apelului.

A solicitat recurentul, admiterea recursului, casarea încheierii din 31 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 31 octombrie 2018, dar date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la dosar lipsesc.

Astfel, recursul, declarat la 30 ianuarie 2019 este în termen.

Examinând recursul declarat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 362 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Termenul de apel se întrerupe prin decesul participantului la proces care avea interes să facă apel sau prin decesul mandatarului căruia i se comunicase hotărârea. În astfel de cazuri, se face o nouă comunicare la locul deschiderii succesiunii, iar termenul de apel începe să curgă din nou de la data comunicării hotărârii. Pentru moștenitorii asupra cărora au fost instituite măsuri de ocrotire judiciară sau pentru cei dispăruți fără veste termenul curge din ziua în care se numește tutorele sau curatorul. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art.116.

În conformitate cu art. 116 Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen. (3) La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură. Încheierea judecătorească prin care este respinsă cererea de repunere în termen poate fi atacată cu recurs. Încheierea prin care s-a făcut repunerea în termen nu se supune recursului.

Din materialele dosarului rezultă că potrivit proceselor-verbale ale ședințelor de judecată din 15 octombrie 2015, 27 mai 2016 și 7 octombrie 2016, Sergiu Perdeleanu, precum și reprezentantul său, avocatul Tudor Suveică, au fost prezenți și au depus referință. (f.d. 69, față - verso)

De asemenea, la ședința de judecată din 7 octombrie 2016, Sergiu Perdeleanu, precum și reprezentantul său, avocatul Tudor Suveică au fost prezenți (f.d. 70), pentru ședințele de judecată 20 aprilie 2017, 28 septembrie 2017, 28 noiembrie 2017 și 19

februarie 2018 au fost citați legal, însă nu s-au prezentat (f.d.91, 92-93, 99, 103, 105), iar pentru ședința de judecată din 17 mai 2018, Sergiu Perdeleanu a fost citat public, prin intermediul Monitorului Oficial nr. 77-83 (6472-6478) din 9 martie 2018. (f.d. 113)

Totodată, s-a constatat că la ședința de judecată din 3 august 2018, a fost pronunțat dispozitivul hotărârii Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani, iar părțile în proces nu s-au prezentat. (f.d. 199, verso -220)

La 7 august 2018, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani a expediat în adresa lui Sergiu Perdeleanu copia dispozitivului hotărârii din 3 august 2018, recepționat la 20 august 2018, fapt confirmat prin avizul de recepție, semnat și anexat la dosar. (f.d. 122-123)

La 7 septembrie 2018, Sergiu Perdeleanu a luat cunoștință cu materialele cauzei (f.d. 124-125) și tot la aceeași dată a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii din 3 august 2018 a Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani, indicând că își rezervă dreptul de a prezenta cererea de apel motivată, după ce va lua cunoștință cu hotărârea motivată. (f.d. 126)

Prin încheierea din 31 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituit apelul declarat de către Sergiu Perdeleanu împotriva hotărârii din 3 august 2018 a Judecătoriai Chișinău, sediul Rîșcani, în temeiul art. 369 lit. b) Cod de procedură civilă, ca fiind depus în afara termenului legal. (f.d. 130-131)

În contextul celor expuse supra și prin prisma normelor enunțate, instanța de recurs constată întemeiată opinia instanței de apel cu privire la încălcarea de către Sergiu Perdeleanu a termenului de declarare a apelului prevăzut de lege.

Or, potrivit art. 113 Cod de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Reține Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție că Sergiu Perdeleanu, fiind înștiințat legal despre ședința de judecată, depunând referința pe marginea acțiunii, cunoscând despre litigiul aflat pe rolul instanței și recepționând copia dispozitivului hotărârii din 3 august 2018, a declarat apel la 7 septembrie 2018, în afara termenului de 30 de zile, fără a solicita și a indica temeiuri de repunere în termen.

Or, Sergiu Perdeleanu nu a fost lipsit de dreptul de a depune cerere de apel în termenul prevăzut la art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, care este de 30 de zile, de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel, și anume, până la 3 septembrie 2018, inclusiv.

Astfel, cererea de apel în prezenta cauză a fost depusă la 7 septembrie 2018, în afara termenului de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Totodată, argumentul recurentului referitor la faptul că a luat cunoștință cu dispozitivul hotărârii primei instanțe la 20 august 2018 și că apelul nemotivat împotriva hotărârii a fost declarat în termen, nu poate fi reținut, deoarece Sergiu Perdeleanu a cunoscut despre aflarea pe rol a cererii de chemare în judecată, data examinării acesteia și urma să îndeplinească în termen actele de procedură.

Instanța de recurs mai reține că în conformitate cu art. 56 alin. (3) Cod de procedură civilă, părțile sunt obligate să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. În cazul abuzului de aceste drepturi sau al nerespectării obligațiilor procedurale, se aplică sancțiunile prevăzute de legislația procedurală civilă.

În conformitate cu art. 61 alin. (1) Codul de procedură civilă, participanții la proces sînt obligați să se folosească cu bună-credință de drepturile lor procedurale. Instanța judecătorească pune capăt oricărui abuz de aceste drepturi dacă prin abuz se urmărește tergiversarea procesului sau inducerea sa în eroare.

Aderent la cele expuse, instanța de recurs remarcă că folosirea cu buna-credință a drepturilor procedurale, prezumă că partea este obligată la interval rezonabil de timp să manifeste diligență și să respecte termenele prevăzute de lege.

În această ordine de idei, este cert că recurentul a demonstrat o neglijență a drepturilor sale procedurale și contrar prevederilor legale, nu a depus diligența necesară în vederea exercitării căii de atac în termen.

În conformitate cu art. 10 alin. (1) Cod de procedură civilă, sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

Mai mult, având cunoștință despre existența prezentului litigiu și examinarea acestuia, Sergiu Perdeleanu, trebuia să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează și jurisprudența CEDO (*Van Harn versus Germany nr.7557/03* din 11 septembrie 2007), de a proteja drepturile sale de acces la instanță și de a îndeplini cerințele legale, fapt însă ignorat de acesta, ce a generat omiterea termenului prescris la depunerea apelului.

În acest context, instanța de recurs consideră că la caz soluția instanței de apel este compatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul art. 6 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, având în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise în instanța de fond și ar leza, în acest mod principiul securității raporturilor juridice.

În hotărârea CEDO pronunțată în cauza *Ponomaryov vs Ucraina* (03 aprilie 2008), Curtea Europeană a notat că, deși în speță nu era vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși, reînnoirea acestui termen pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

Astfel, reglementări similare au fost statuate de către înalta Curte și în cauzele *Ceachir vs Moldova*, *Popov vs Moldova* și *Melnic vs Moldova*, în care s-a menționat că prin neaducerea unui motiv pentru prelungirea termenului de depunere de către părți a unui act procedural, instanțele judecătorești naționale au încălcat dreptul la un proces echitabil.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea instanței de apel este întemeiată și legală, iar temeiurile invocate în cererea de recurs sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către Sergiu Perdeleanu și de a menține încheierea din 31 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a), 428 din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție
decide:

Se respinge recursul declarat de către Sergiu Perdeleanu.

Se menține încheierea din 31 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Procurorul General al Republicii Moldova, în interesele statului, în persoana Ministerului Finanțelor al Republicii Moldova împotriva lui Sergiu Perdeleanu cu privire la încasarea sumei în ordine de regres.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Valeriu Doagă

judecătorii

Mariana Pitic

Tamara Chișca-Doneva